

AVANDUSE VALLA KAJA

NR.5 (29)

MAI

1998

*Mis sündis
Kärus?*

15.mail sai Kärus tõeks ammune unistus – rahva ees astus taas üles oma küla teater. Seda eelkõige tänu lavastaja Heino Kulverele, kellel on soov teha midagi oma koduküla heaks. Ja see tal õnnestus!

Ajalugu kordub, sest samamoodi aitas 1928.-1938.a. Käru teatritrupis kaasa õpukandimehest näitleja Hugo Laur. Ilusaks teeb loo seegi tõsiasi, et Heino Kulvere ja Hugo Laur on palju koos töötanud ja head sõbrad olnud.

Praeguses näitetrupis puutusid peaaegu kõik näitlemisega esmakordselt kokku ja said väga huvitava kogemuse professionaalse lavastaja käe all.

Nõnda valmis Agapetuse farss "PATUOINAS", mis pakkus toredaid vaatepilte tervele saalitäiele rahvale ning naerutas kõiki. See esietendus oli meeldivaks üllatuseks kõigile – nii näitlejatele kui publikule. Näitlejaid üllatas üle ootuste suur rahvahulk – istekohtadestki tuli

puudus! Vaatajailt muljeid kuulates selgus, et esitus ületas julgemadki ootused ja teatud-tuntud inimesed oskasid laval üllatada.

See on meie külas suursündmuseks. Eriti aga neile, kes ligi kümme aastat tagasi tulid selles samas Käru Rahvamajas kokku, et lavastada ja mängida "MIKUMÄRDIT". Tookord ei olnud küll ühtegi lavastajat nõu andmas, aga sellegipoolest oli etendusel menu.

Kärus on ikka teatrit tehtud ja alati on see ka õnnestunud. Kui inimesel on teatrisisik sees, siis loodetavasti pole sellest ka tulevikus pääsu.

Suur tänu kõigile tegijatele ja igauhele, kes tuli esietendusele kaasa elama!

Õnnela Pärnaste

Mis saab lasteaiast?

21.mail kutsusid ettevõtlikud lapsevanemad kokku lasteaiaväikeste vanemate üldkoosoleku. Põhjuseks oli teadmatus lasteaiaväikeste suhtes, kuna rahva seas levib mitmesuguseid kuulusi. Küsimustele kutsuti vastama vallavanem Jüri Aavik, volikogu esimees Jaan Kiisk ja volikogu sotsiaalkomisjoni esimees Mary Tammet. Kohale tuli 12 lapsevanemat ning muidugi ka kasvatajad. Mure lasteaiaväikeste pärast oli ajendatud eelkõige sellest, et kütmine lõpetati ning kavas oli mõis maha müüa. Jüri Aaviku sõnul pole muretsemiseks siiski põhjust – lasteaiad Simunas igal juhul jääb. Kaalumisel on kaks alternatiivi – remontida apteegihoone ja kolida lasteaiad sugsisel sinna või viia lasteaiad ja raamatukogu elektrikütlele ning jätta nad mõisa müümiseni senistesse ruumidesse. Kõigil oli võimalus oma arvamust avaldada ning küsimusi esitada. Arutelu kulges põhiliselt

Sven Kesleri ja Andrus Lälle juhtimisel, kes opereerisid arvudega eelarvest ja ehitushindadega. Küsimusi esitati ka variandi kohta viia lasteaiad Laekverre. Jüri Aaviku sõnul pakkus selle võimaluse välja Laekvere vald, tõsiselt seda võimalust kaalutud ei ole, kuigi lasteaiaväikeste kasvatajatele sellest räägiti. Kohati kalduti otsesest teemast kõrvale ning küsiti mõisa ja muudegi valla probleemide kohta. Oma arvamuse ütles volikogu esimees. Arutati ka valla ja lasteaiaväikeste suhteid ja lasteaiaväikeste staatust. Selles küsimuses püüdis selgust luua Mary Tammet. Lapsevanemad kirjutasid alla pöördumisele, mis anti üle volikogu esimehele ning mille siinkohal ka ära trükkime. Pöördumine tuleb arutlusele järgmises volikogus, probleemide lahendamiseks kirjutame edaspidi.

AVALIK PÖÖRDUMINE AVANDUSE VALLA VOLIKOGU POOLE

Simunas, 21.mail 1998.a.

Meie, allakirjutanud Avanduse valla lapsevanemad, pöördume Teie kui demokraatlikult valitud valla esindusorgani liikmete poole palvega säilitada Simunas Avanduse mõisas töötav lasteaiad ja ühtlasi ajalooline Avanduse mõis hävimisest.

Meie pöördumine on ajendatud Teie poolt vastu võetud 1998.a. vallaeelarvest. Võrreldes lasteaiaväikeste planeeritud kulutusi 1998.aastaks 1997.aastaga, on kulud vähenenud 34,6 tuhat krooni. Eelarve projekti seletuskirjas on tõdetud, et 01.05.1998.a. lõpetatakse Avanduse mõisa kütmine ja kütjad koondatakse. Samas puuduvad vastu võetud eelarves katteallikad lasteaiaväikeste ümberpaigutamiseks teisele pinnale.

Oleme veendunud, et lasteaiad peaks jääma Avanduse mõisa, kus ta on eksisteerinud alates 1962.aasta veebruarist.

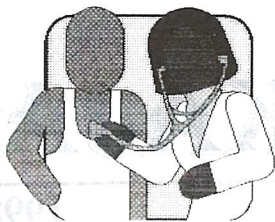
Alternatiivsed variandid lasteaiaväikeste üleviimiseks osutuvad mitmeid kordi kulukamaks, kuna vastavalt EV sotsiaalministri 14.03.1996.a. määrusega nr.7 kinnitatud "Koolieelse lasteasutuse tervisekaitse normid ja eeskirja" kohaselt on uutele, remonditavatele või rekonstrueeritavatele lasteasutustele esitatud väga kõrged tervisekaitse normid. Sisuliselt tähendaks see uue lasteaiaväikeste ehitamist Simunas.

Vastavalt "Koolieelse lasteasutuse seaduse" 3.paragrahvi kohaselt: "Kohaliku omavalitsuse täitevorgan loob kõigile oma haldusterritooriumil elavatele lastele võimalused alushariduse omandamiseks".

Soovime, et Avanduse vallavalitsus ja ühtlasi vallavolikogu täidaksid eelpool toodud seaduse sätteid. Sõltub ju laste arenguvõimaluste loomisest vallas ka Simuna põhikooli edasipüsimine.

Oleme Avanduse valla elanikena mures ka mõisa edasise saatuse pärast. Kui vastavalt valla 1998.a. eelarvele lõpetatakse mõisahoonete kütmine, siis mõjub see koos vandalisiohuga mõisahoonete hävitavalt.

Kui käesoleva ajani on suudetud mõisahoonet säilitada, siis on vastutustundetu see nüüd maha jätta. Teeme ettepaneku mõisahoonete kütmist 1998.a. sugsisel jätkata ja leida selleks eelarvet muutes ka vahendid.

Veel kord perearstindusest.

1. jaanuarist alanud üleminek perearstistüsteemile tekitab üha uusi küsimusi nii patsientidele kui arstidele. 5 aastaks planeeritud perearstireform on kestnud 4 kuud. Lääne-Virumaal töötab perearstipraksise vormis 32 arsti. Igale perearstile on kiinitatud nimistu – arsti teenindada olevate isikute nimekiri, mis moodustati suures osas inimeste enda valiku alusel. See on vajalik arstiabi järjepidevuse tagamiseks ja profülaktilise töö hõlbustamiseks. Nimistu vajadus lähtub uuest esmatasandi arstiabi finantseerimise korrast – nü pearingi süsteemist. Perearst esmase nõustajana peaks aitama inimestel meditsiinistüsteemis kõige ökonoomsemalt ja kiiremini saada lahenduse nende terviseprobleemidele, vajadusel leidma patsientidele parimad konsultandid ja kvaliteetsed uuringud.

Iga päev kerkib aga esile uusi probleeme ning küsimuste-vastuste meetod aitab kõige paremini orienteeruda uues süsteemis. Püüan vastata mõningatele sagedasematele küsimustele perearstindusega seoses.

Kas perearsti peab valima sissekirjutuse või tegeliku elukoha järgi?

Soovitav on valida arst tegeliku elukoha järgi, et kindlustatu haigekassa liikmekaart vastaks valitud perearsti asukohale.

Kas perearst osutab arstiabi ka väljaspool oma nimistut olevatele haigetele? Kelle poole pöörduda, kui arstiabi vajatakse näiteks puhkusel viibides?

Erakorralist arstiabi annavad oma pädevuse piires kõik tervishoiuasutused. Kiire arstiabi vajadusel on kõige mõistlikum pöörduda kiirabisse. Perearst ei pea vastu võtma teise nimistu patsienti, kuid see pole ka keelatud.

Kas eriarsti juurde minekuks on vaja perearsti saatekirja?

Üldjuhul on perearst otsustajaks, kas haige vajab eriarsti konsultatsiooni. Ilma perearsti suunamiseta on õigus pöörduda psühhiaatri, silma-, hamba-, naha- ja suguhaiguste- ning tuberkuloosiarsti, günekoloogi ja traumatoloogi (kirurgi) vastuvõtule. Kroonilistele haigetele võib perearst anda korduva saatekirja, millega patsient võib kindla ajavahemiku (nt aasta) jooksul külastada eriarsti vastavalt vajadusele.

Kas perearsti poole võib pöörduda ööpäevaringselt ning puhkepäevadel?

Arstil sellist kohustust pole, sellega tegeleb kiirabi. Arst võib patsiendile vastu tulla, kuid see ei ole tasustatud.

Kas perearstil on visiititasu?

Haigekassaga lepingus oleva perearsti visiititasuks on määratud 5.- kr. ja koduviisiidiks 15.-kr.

Praegu käib ambulatooriumis remonti, vabandame ajutiste ebaseadmisvõimaluste pärast.

Kuna esmaspäeviti on palju haigeid, oleks palve kroonilistele haigetele – võimaluse korral tulge teistel päevadel ja vastuvõtutaja lõpul, nii on võimalik vältida pikki ooteaegu. Kellel võimalik, võiks tulekuaja kokku leppida telefoni teel. Teisipäeviti on profülaktikapäev lastele.

Ambulantsile ostetud uus auto saab käiku suve jooksul, seni on koduviisiididel eluks valla transport. Auto ostmisse investiti haigekassa poolt määratud baasraha, mitte uuringutele mõeldud summad.

Patsiendid saavad informatsiooni ja arsti koju kutsuda ambulatooriumi lahtiolekuaegadel tel. (37) 131 ja samal telefonil õhtuti Irina Kallastelt.

Head tervist ja päikesepaistelist suve soovides
Irina Kallaste

**NB! Günekoloog ootab naisi taas
15.juunil vastuvõtule.**

KÜLAS OLID SOOME SÕBRAD

18.-21.mai oli Simuna koolis külas nüüd juba kaheksa aastaseks saanud sõprussuhete raames Soome Pori Kuninkaankaan Ylaaste kooli delegatsioon – uus direktor Sirkka Salo Nummi, 3 õpetajat ja 13 õpilast. Külalised viibisid õpilaste-õpetajate kodudes. Kui fraas "suhete arenemine ja laienemine" on tihti sõnakõlksuks, siis sel juhul see nii ei ole. Mille tunnistuseks on see, et suhted, mis seni olid kooli- ja hariduskesksed, on nüüd pärast meie vallavanema kohtumist Soome delegatsiooniga laienenud valla tasemele. Vallavanem Jüri Aavik andis ametlikult üle kutse osaleda meie spordikompleksi avamisel. Teisalt proua Salo Nummi andis vallavalitsusele ja koolile üle kutse osaleda Pori päevadel, mille me loodetavasti vastu võtame. See näitab, et suhted lähevad laiemale alusele, kui nad seni on olnud. Teine uus aspekt oli see, et püüdsime rahuldada otsesid Soome-poolseid soovide. Kui traditsiooniliselt on olnud programm Rakvere, Simuna ja Tallinna keskne, siis nüüd näitasime oma külalistele akadeemilisemat ja

võib-olla vähem linnastunud poolt- käisime Tartu linnas. Emaõde Ateena- ülikool, Toomemägi, raekoda, kesklinn- avaldas meile sügavat muljet, nii et nad edaspidi sooviksid programmis näha kindlasti Tartut ja ka mõningaid teisi Eesti linnu. Järgmisel aastal lähevad meie õpilased-õpetajad taas Soome. Meeldib on tõeada, et kuigi muutuvad eestvedajad- kahjuks on varisenud manalasse Simuna poolt suhete alguses olnud August Saaremäel, tulevikus aastal läks pensionile nendepoolne suhete initsiaator Kalevi Tarvainen- sama idee realiseerub, jätkub, areneb. Muutusi on teinud – kui suhtlemine kirja teel oli aeganõudev ja küllalt kulukas, siis praegu suhtleme valdavalt e-maili ja faksi kaudu. Tehniline progress muudab ka meie suhted kiiremaks ja kergemaks. Võimalik on kolmepoolsete suhete kaalumise, millesse kaasa haarata ka Norra sõprusvald, kuid sellest on veel vara rääkida.

Toivo Olvi jutut panu kirja Kai Tammi

MEELDETULETUS

Vallavalitsusest on välja võtmata alljärgnevate kodanike haigekassa liikmekaardid:

1. Nelli Alamets	2. Evald Altmäe	3. Õie Altmäe	4. Liia Aug	5. Hilda Arula	6. Lembit Brei
7. Kristel Haiba	8. Aide Erlemaan	9. Henno Erlemaan	10. Mati Kaimi	11. Aino Kalamäe	12. Endel Klooster
13. Õie Leichter	14. Alide Letti	15. Erich Mors	16. Vaike Morozov	17. Hilda Nurk	18. Vello Ojaste
19. Kalvi Paak	20. Erich Plaks	21. Heino Pärnik	22. Amanda Plaks	23. Lembit Porgasaar	
24. Erika Puu	25. Jan Rannila	26. Leida Raimla	27. Selma Rungi	28. Friedrich Salvik	
29. Miralda Vettik					

Palun neile järele tulla!
Silvi Sirelpuu

VALLAVALITSUS MAIS:

- otsustati kompenseerida koolilõunaid vastavalt avaldustele
- kinnitati sotsiaaltoetuste maksmist puudutavad korraldused
- kinnitati õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise korraldus Lai tn.11 hoone suhtes, mis kuulub Valve Pettile
- nõustuti õigusvastaselt võõrandatud Kõrvelaane maa tagastamisega Inna-Maia Paiken'ile 5/24 osas, Livia Raja'le 9/24 osas, Toomas Aarma'le 5/24 osas ja Maia Purje'le 5/24 osas Kärus külas
- nõustuti õigusvastaselt võõrandatud Sepa 11, Otto-Kaarli 12 ja Kooli 20 maaüksustest moodustatud Metsatuka maaüksuse tagastamisega Jaan Sepa'le Kärus külas
- nõustuti õigusvastaselt võõrandatud Korjuse 16 maa tagastamisega ¼ osas Ly Laane'le, ¼ osas Hillar Laane'le ja ½ osas Avo Koorts'ile Kärus külas

VALLAVOLIKOGU 04.mai 1998.a.:

- kinnitati sotsiaaltoetuste maksmise tingimused ja kord Avanduse vallas
- nõustuti Urtna 1a ja 1b (kinnistu nr.6589), asukohaga Määri küla, suurusega 24,0 ha erastamisega piiratud enampakkumisel
- nõustuti Künka 12 (kinnistu nr. 5264), asukohaga Kärus küla, suurusega 8,5 ha erastamisega piiratud enampakkumisel
- nõustuti maakorralduspiirkonna moodustamisega asukohaga Simuna alevikus Orguse tee ja Avanduse küla vahelisel alal, mis koosneb endistest Kalju A-77, Ilmarise A-78 ja Jaoskonna A-79 talumaadest.
- otsustati esitada taotlus Lääne-Viru maavanemale Avanduse vallas Simuna alevikus asuva Avanduse mõisahoone, hoonealuse ning hooneid teenindava ligikaudu 6,1 ha suuruse maa munitsipaliseerimiseks
- vabastati abivallavanem Georg Luik vallavalitsuse liikmest

- kinnitati majandusnõunik Mart Pruul vallavalitsuse liikmeks
- kuulati vastuseid revisjonikomisjoni aktile
- toetati Tamsalu Vallavolikogu otsust, mis väljendab rahulolematust seoses Riigikogu otsusega ratifitseerida inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni 6.lisaprotokoll, millega kaotatakse surmanuhtlus Eesti Vabariigis ja pöördumist Riigikogu poole

Alates maikuust ei tööta Avanduse vallas enam abivallavanem Georg Luik ja kommunaalmeister Rein Talvis. Kommunaal- ja erastamisküsimustega tegeleb majandusnõunik Mart Pruul, chitusküsimustega Indrek Kõlu. Vastuvõtuajad TEISIPÄEV ja NELJAPÄEV 9.00-16.00, tel. (37) 343

TEADMISEKS KORTERITE ERASTAJAILE!

Kõik, kes soovivad erastada korterit ning on sellekohase avalduse teinud, on oodatud andmete täpsustamiseks vallamajja Mart Pruuli juurde 2.juunil kella 9.00-12.00. Kaasa võtta pass. Kes soovivad erastada, kuid pole veel avaldust teinud, neil on võimalus esitada avaldus. Peale 1.märtsi 1995 esitatud avalduste puhul toimub erastamine oksjoni korras.

Kõik võlad tuleb eelnevalt likvideerida, muidu erastada ei saa!

ÜÜRNIKUD ja KOMMUNAALTEENUSTE KASUTAJAD!

Olete oodatud vallamajja sõlmima üüri- või kommunaalteenuste lepingut!

Tuletame meelde, et ka erastatud korterite omanikud peavad maksma kanalisatsiooni ja Allee tänava majades ka vee kasutamise eest. Oleme välja selgitanud võlglased, mõned on võlgu 1994.aastast ning mitmedki võlad ulatuvad tuhandetesse. Ootame kõiki võlgnevusi likvideerima või arutama, millise aja jooksul oleks võimalik maksta. Järgmises lehes avaldame nende nimed, kes pole seda teinud.

HUGO RICHARD PAUCKERI MÄLESTUSI

Samal 1837.aastal lammutati vana, üsna lagunenu häärber jälle täielikult maha ja chitati samasse kohta uus kihelkonna kool.

Vana pesuköögi asemele lasi aga minu äi, kaupmees Peter Johann Hoffmann Marienhofist uue väikese väga nuugavalt sisustatud pesuköögi chitada, otse aja äärde, neli ruutsülda, mille rau kunagine järeletulija kunagi mu perekonnale hüvitab.

1837.a. jõuludeks kinkis mu armas vend meeskohtu sekretär Dr.Carl Julius Alb. Paucker Tallinnast meie armsale kirikule 2 väga suurt ja tugevat vahaküünalt altarile ja 5 väiksemat kroonlühtri tarvis. Jumal ise hoolitsegu selle eest, et need kingitused Tema au ja suurendamist teeniks!

1838.aasta alguses avati veel mõned uued koolid: Piibel, Edro külas, kuhu koolmeistriks läks Laiuselt Mart Simrot, Awwanduse all Katko külas ja Salla all samanimelises külas, kus õpetajateks said vennad Mart Müllerhof esimeses ja Hans Müllerhof teises. Varem olid nad etelugejad palvemajas Koilis. Kõik need koolid rajati mõisate abiga, kes chitasid koolimaja ja andsid maatüki, mille abil end üleval pidada.

1839.a. märtsis lõpetas sinise kihelkonnakooli esimene lend. 3 õpilast õppisid oma koolul, 3 õpilast aga osalt mõisnike ja osalt talupoegade koolul, kelle hulgast nad pärit olid. Üks oli Oonurmest ja läks sinna jälle tagasi kui koolmeister, teine oli Tollist, Johann

Pahle, tema sai Haljala kihelkonnas rehepapiks. Kolmas, tislari poeg Piibel, Karel Bank, sai tislariks, sest tal ei paistnud olevat kalduvust kohalikuks kooliõpetajaks hakata. Kolm viimast aga, nimelt Willem Wilkis Määrilt, Tomas Tanneberk Muugalt ja Juhhan Wegel Paasverest leidsid endile ameti nendes paikades asutatud uutes koolides, kusjuures mõisad lasid chitada uued koolimajad ja andsid neile maad.

1840.aastal astus jälle 4 noort inimest kihelkonnakooli kõstri juures, üks oli pärit Sitzist, teine, Jakob Willberg Sallast, Jaak Õis Rahklast ja Juhhan Müllerhof Koilast. Kuna esimesel ei olnud sugugi häält ega kuulmist, et laulda, ei saanud temast ta enese soovile vaatamata kooliõpetajat, vaid ta sai 1842.a. kevadel Tammikus ja Kalinas härra von Schwabsi juures raamatupidajaks. Salla noormees asus samal ajal koolmeistriks vastasutatud kooli Kärus, kolmas noormees vakantseks jäänud kohale Rahkla koolis ja Koilast tulnu läks sinnasamasse tagasi, endises palvemajas asja avatud kooli õpetajaks. Kõik nad alustavad õppetööga mardipäeva paiku. Nii on nüüd jumala abiga 12 vallakooli käima saanud, kus õpetus toimub mardipäevast maarjapäevani. Andku nüüd jumal oma rikkalik õnnistus sellele ettevõtmisele, et kõik need koolid vilja kannaksid, Issandale au ja vaestele talupoegadele hingeõnnistust tooks.

MINU NOORUSMAALT

Eesti vabariigi algaastail 1921–1922 toimus meie maja lähedal kivi tee ja silla ehitus üle Avi jõe. Töödejuhatajaks oli Peebo. Teed õgvendati, uus sild ehitati vana kõrvale. Vana kasutati seni, kuni uus valmis sai. Tööd toimusid kõik käsitsi, labida ja käruga. Salla valla ja mujalt noormehed olid tööl. Ikka lauluga tuldi päevalooja ajal õhtule. Liiva veeti hobustega 15 km kauguselt Hundinõmme metsast. Esimesel aastal ehitati tee muldkeha ja sild, järgmisel munakividest teekate.

Papivabriku auto tõi Kundast silla ehituseks puutünnides tsementi. Mõned lapsed olid vabriku juurest kaasa tulnud, kui tünnid olid maha pandud, oli meil võimalus tühjas autokastis esimene autosõit vabrikuni kaasa teha. Väikevend Aleksander, siis umbes kuueaastane, ei julgenud auto peale tulla. Kui koju tagasi jõudsime, nuttis ta haledalt, et oli heast sõidust ilma jäänud. (Kui ta meheks kasvas, ei kartnud ta autoga sõita ega neid remontida. Ta taastas kümneid vanu "Unic" autosid oma Tartu töötoas ja võttis osa igast "Unic" üritusest, kui need Valeri Kirsi korraldusel moes olid. Aastaid töötas ta kiirabi autojuhina.)

Tänapäeval ei saada hakkama ilma elektrita, siis ei saadud ilma lambi õlita, petrooleumita. See oli müügil Rakveres kaubaladudes 200 liitristes tammepeust vatides. Seal sai muidugi ka soola, suhkrut, heeringat, riisi. Rakveresse oli 44 km. Reisiks kulus kaks päeva. Talvel ja pimedal ajal läks petrooleumivaat nädalas. Olin isaga paar korda koos Rakveres käinud kaupa toomas. 1921.a. sügisel, kui olin 10-aastane, saadeti mind naabrimähe Arturiga Rakverre, ööd olime Kehala kõrtsis. Hommikul läksime koos, tema läks õe Mariaga turule pörsaid müüma, mina kaupa peale võtma. Tagasi tulles me kokku ei saanud. Kaubavedu hobusega jätkus nii suvel kui talvel. Rakveres oli meil veel õomaja koht Isak Laul'i juures turu lähedal. Kordamööda käisime kolm venda ja isa ka. Talvel kui olid ilusad ilmad ja hea tee, sai kord nädalas kaupa tuua. Metsatee käis otse, Kulina mõisa juurest pöörati alla, küti, Voore ja Vinni mõisa juurde välja. Suvel kivitee pööras väga, ma ei võinud enam vankri peal istuda, rinnus oli valu. Käisin arstil, kirjutati rohtu ja plaastripladid. Pidin jala kõndima. Kui kerge oli sel ajal kaubaga varustada Viru-Jaagupi poodi – linn lähedal!

Leiba tegi ema ülepäeviti, kohe segas uue taigna sisse. Välismaa päritolu püülijahu oli müügil 50kg kottides. Saia tegi ema vajaduse järele. Ka sünnipäevakringleid rosinatega tegi ta tellimise peale. Isa õpetas meid noorelt tööd tegema. Kuus aastat pidasime "Suureniiidu" talu, 3km otse läbi metsa. Säälgeme kõik talutööd. Abiks oli ainult üks vanem naine, kes lapsepõlves oli kaotanud kuulmise. Sai aru ainult suu liigutustest. Iga kord kordas üle, kas sai õieti aru. Ühte lehma pidasime, piima ei viinud, aga siga oli. Hobusel oli varss ka ühel aastal.

1928.a. kevadel (Suureniiidu oli siis juba müüdud) oli Tallinnas autode näitus. Isa läks ja võttis mind ka kaasa. Meid huvitasid rohkem väiksemad veoautod. Üks kõrge kabiiniga "Chevrolet" jäi meelde, rohkem oli sõiduautosid.

Peatusime emapoolsete sugulaste juures Toomkooli tänaval, juttu oli sellest, et tahan mõnda autoremonditöökotta õpilaseks. Varsli tuligi teade, et võib tulla. Töökoda asus "Estonia" teatri vastas hoovis. Turg oli sel ajal "Estonia" ümber. Korteri sain sugulaste tuttavate juurde, Paldiski mnt. viadukti alt läbi. Mees oli kuskil laos tööline, naine oli trammikonduktor. (Siis olid juba elektritrammid Tartu ja Narva mnt. Kadrioruni). Töökojas oli peremees Bernhard Turu, üks treial oli ja automehhaanik, lukkseppi kolm, õpipoisiiks sain mina. Peamiselt taksoautod käisid abi saamas. Tehti ka muid lukksepatöid. Gaasikeevitustöid tegi peremees ise. Palgaks lubati

50 senti päevas. Mõne nädala pärast astus peremees mu kõrvale ja ütles – maksan sulle nüüd 75 senti päevas. Mulle oli see väga rõõmustav, pidin ju oma palgaga ise toime tulema, üüri maksma ja sõõnud saama. Üle uulitsa oli turg, säält töin sõõgi. Olin õppinud kokkuhoidlikult elama.

Seda ma küll ei näinud, et keegi töökojas suitsuga aega oleks viitnud.

Sel suvel oli Üldlaulupidu Tallinnas, ema käis Arnoldiga siis linnas, näitasin oma töökohta ka temale.

Suvel oli päikesevarjutus.

Rootsi kuningas Gustav käis saatjaskonnaga Tallinnas. Kadrioru lossis oli vastuvõtt, jälgisin seda Narva maanteelt.

Oli ka üks kurb sündmus – Narva-Jõesuust Tallinna sõites, Pikar lähisel, sai autoõnnetusel surma Hans Vinnal, autoäri omanik, keda kutsuti puhkuselt äriasjus Tallinna. Matuserongi olime kõigil uulitsa ääres vaatamas. Õnnetuskohal on praegugi mälestuskivi ääres. Sellest oli palju arutlust autojuhtide seas, kes töökojas käisid. Meie peremees oli lahke olemisega härrasmees, umbes 45-aastane. Iga päev käis tööl, valge särk ja lips ees, keevitamise ajal võttis pintsaku ära.

Olid rahuaja algaastad, mil Eestimaa oli kõige vähem muulasi, "venelasi", maa oli eestlaste päralt. 1.dets.1924, mil kommunistid tahtsid võimu haarata, oli möödas. Kuritegevust oli ka hulga vähem, inimesed olid leplikumad. Kuskil järjekordi ega tunglemist polnud. Maaliinide bussid sõitsid välja Estoonia puisteelt, turu lähedalt. "Täika" ehk vanakraamiturk oli selle platsi peal, kus praegu asub Tallinna Autobussijaam. Linn oli palju hõredam, kodusem. Töölt tulles läksin ikka läbi lugemissaalist, kus olid lugemiseks kõik Eestis ilmuvad ajalehed.

Peres oli dedektor raadioaparaat kõrvklappidega. Raadios esines ainuke teadustaja Felix Moor, kes rääkis eesti keelt kaunikõnaliselt, kiirustamata, rahuliku tooniga, arusaadavalt. Nüüd räägitakse eesti keelt liiga kiiresti, sõnad üksteise puntras, raske aru saada.

Sügisel hakkasin käima maadluskursustel S.S "Kalevis", treener oli tolleaegne maadlusmees Ago Neo.

Perekond, kellede juures elasim üle poole aasta, oli väga armas; nemad abistasid, suunasid ja õpetasid mind. Mehe töökohas saanud ma kordagi käia, aga trammiga sain sõita küll. Eni äratulekut, jõulu eeli, tegin ettepaneku koos pilti teha. See on esimene pilt minust. Pilt on tehtud 1928.a., mina olen tagaracas.

Kodus oli mul üllatus – isal oli auto ostenud ja sõitma õpitud.

Jätkub
Eduard Pettit

TULEKUL ON SIMUNA KIHELKONNA PÄEVAD!

Simuna kihelkond on Eesti vanemate haldusüksuste nimekirjas. On teada-tuntud nii Simuna kirik kui Simuna rahvariided. Et oma kohta tunnetada, on vaja mõnikord minna tagasi oma juurte juurde, oma kodukohta. Üheks selliseks võimaluseks on rahvakultuuriga tegelemine ja kodukoha väärtustamine. Simuna kihelkonda kuuluvad nüüdsete piiride järgi AVANDUSE, RAKKE ja LAEKVERE VALD.

1991.aastal alustati SIMUNA KIHELKONNA PÄEVADE traditsiooni. Alustajateks olid Avanduse valla tolleaegne vanem Sven Kesler ja Simuna mees Rein Rääk. Esimese kihelkonnapäeva pidulik algus oli jaanipäeva hommikul Simunas Vabadussõja ausamba juures. Sisutihedal päeval ei puudunud ettevõtmisi lastele, toimus esimene kolme valla isetegevuslaste kontsert ja õhtul simman. Peotuli Rakkes süüdati kihelkonna jaanitulest, tule alustuse töid kaasa Rakke rahvatantsijad.

1994.aastal toimus Simuna kihelkonna päev Rakkes, mida juhtis Rakke Lauulu- ja Mänguselts esotsas Ada Väädiga. Päev algas sportlikult nii lastele kui korvpallivõistkondadele. Peale õunat toimus Rakke alevis kolme valla taidlejate pargikontsert, õhtul Rakke mäel aga rahvatantsusimman ja päeva lõpetas lustakas pidu Rakke Klubis ansambliga Vanaviisi. Tänavu 23.juunil on toimumas kolmas kihelkonna päev, seekord Laekvere mail Laekvere vald ootab külla kogu kihelkonna rahvast ja kindlasti neid, kelle elutee on viinud kihelkonna mailt kaugemale.

Sellel päeval on Laekveres laat, toimuvad isetegevuslaste etteasted, kus lõövad kaasa kõik kohalikud kollektiivid, lapsed kaasa arvatud. Jaanikuu tuli süüdatakse ühiselt ja viiakse edasi kogu kihelkonna jaanituledele.

24.juunil kell 13.30 toimub Simuna kirikus TÄNUJUMALATEENISTUS KONTSERDIGA, millega lõpetatakse pidulikult ka kihelkonnapäevad.

Sel aastal mõtlevad kultuuritöötajad koos ka sellele, missugune traditsioon võiks jääda Simuna kihelkonna päeval püsivaks ja määratakse kindlaks kihelkonnapäeva edasine saatus. Jääme ootama meeldivat kohtumist ja päeva, lp. SIMUNA KIHELKONNA RAHVAS!

KOOLILÕPETAJATELE

RAKVERE PEDAGOOGIKAKOOLIS on võimalik õppida järgmistel erialadel:

1.päevases osakonnas: SOTSIAALHOOLDAJA

põhikooli baasil, õppeaeg 3 aastat 10 kuud

Sotsiaalhooldaja töötab ühiskonnas nendega, kes vajavad erilist abi ja abi: lapsed, noorukid, puuetega inimesed, vanurid. Ta töötab lasteasutustes, haiglates, hooldekodudes ja kodudes. Päevases osakonnas õpitakse keskkooli üldained ning lõpetades omandatakse keskarhiidus. Erialane ettevalmistus saadakse teoreetilistes tundides ja õppepraktikas. Erialaainetest õpitakse: psühholoogiat, pedagoogikat, sotsiaalpoliitikat, meditsiini aluseid, sotsiaalhoolduse ajalugu, kodundust, muusikateraapiat, hooldus- ja kasvatustööd. Õppepraktika toimub hooldekodudes, haiglates, kodudes, lastekodudes, erikoolides.

SOTSIAALPEDAGOOG

keskkooli baasil, õppeaeg 2 aastat 4 kuud

Sotsiaalpedagoog töötab inimestega, kes ajutiselt ei saa (nt kriisilukorras), kes veel ei saa (nt lapsed), kes enam ei saa (nt vanurid), kes kunagi ei saa iseseisva eluga hakkama (nt raskema puudega inimesed). Sotsiaalpedagoog töötab inimestega sotsiaalhooldus-, tervishoiu-, haridussüsteemis, õiguskaitseorganites, omavalitsustes, tööhõivetalitustes. Erialane ettevalmistus saadakse teoreetilistes tundides ja õppepraktikal. Erialaainetest õpitakse: meditsiini aluseid, geneetikat, psühholoogiat, logopeediat, eripsühholoogiat ja -pedagoogikat, pedagoogikat, didaktikaid, erinevate ainete meetodikaid, terviseõpetust ja teisi õppeaineid. Õppepraktika toimub koolieelsete lasteasutuste erirühmades, hooldekodudes, lastekodudes, noorsoopolitiseis, erikoolides, kohalike omavalitsuste sotsiaalametites. Õpilased organiseerivad üritusi linna vanuritele ja puuetega inimestele.

KOOLIEELSE LASTEASUTUSE PEDAGOOG

keskkooli baasil, õppeaeg 1 aasta 10 kuud

ÜRITUSTE LAEKVERES:

kell 9.00-15.00 LAAT

ootame kõiki kihelkonnas kaubandusega tegelejaid, ka kodutarvete, käsitööde, koduloomade ja muu majapidamistarvetega kauplejaid. Tere tulemus on kõik

kell 10.45 Rongkäiguks kogunemine (kultuurimaja ette)

kell 10.50 liikumine pillihelide saatel peoplatsile (staadionile)

kell 11.00 Kihelkonnapäevade avamine
kell 11.30 Pillerkaar lasteaias õuel (esinevad kihelkonna lasteringid)

kell 13.00 Simman "Muru tahab laulmist" (staadionil esinevad kolme valla lauluansamblid, nais- ja segarahvatantsu rühmad, lõõtsa- ja rahvapillimängijad)

kell 14.30 Kontsert "Halli pead austa" (kultuurimaja hoovil esinevad eakate kollektiivid)

kell 21.00 Jaanikutuli (staadionil)
NB! Kolme valla jaanituled süüdatakse ühel ajal, kindla märguande peale.

Kui juhtub olema vihmane ilm, siis kõik kontserdid toimuvad Kultuurimajas. Ära ei jää midagi!

Sa oled ilus, tark ja hea ja mu kasvataja. Erialaane ettevalmistus saadakse teoreetilistes tundides ja õppepraktikal. Erialaainetest õpitakse erinevate ainete didaktikaid, terviseõpetust, pedagoogikat, psühholoogiat, lastekirjandust, eneseväljendust, käsitööd, suhtlemist, muusikat. On võimalik õppida mängima ühte pilli (klaver, kannel, kitarr jt.). Õppepraktika toimub lasteasutustes erinevates vanuserühmades.

2.kaugõppeosakonnas:

SOTSIAALHOOLDAJA õppeaeg 2 a

SOTSIAALPEDAGOOG õppeaeg 2 a.

Avaldusi võetakse vastu 8.juunist – 10.augustini

Avaldusele lisada haridustunnistus (originaal), sündimunnistus või pass, arstilõend, 4 päevapilti (3x4cm).

Vastuvõtt 10.-14.augustini.

Päevases osakonnas: 1.kutsesobivusvestlus 2.keskkooli lõpetanutel arvestatakse emakeele riigieksamit tulemusi (varem lõpetanutel keskkooli lõputunnistuse hinnet)

Kaugõppeosakonnas: kutsesobivusvestlus

AADRIESS ROHUAIA 12

EE2100 RAKVERE

tel/fax (232) 44 155, 43 771

KALLID NOORED!

Hoolimata kenast suvehakust kutsume Teid mõtlema ja ka oma mõtteid kirja panema! Ootame Teie arvamusi ja ettepanekuid diskode kohta! Helkõige vastuseid küsimustele:

1.Kas Simunas on vaja diskosid korraldada?

2.Kas olete rahul praeguste diskode tegijate, taseme ja õhkkonnaga?

Vastused palun toimetada juuni esimese nädala jooksul vallamajale!

Rakvere Kutsekeskkool
võtab vastu 1998/99.õppeaastaks
UUSI ÕPILASI
JÄRGMISTELE ERIALADELE:
PÕHIKOOLI BAASIL

Restoranikokk	õppeaeg 3a 10k
Tisler	õppeaeg 3a 10k
Kergerõivaste õmbleja	õppeaeg 3a 10k
Kodumajandus	õppeaeg 3a 10k
Ehitaja	õppeaeg 3a
KESKHARIDUSE BAASIL	
Hotelliteenindaja	õppeaeg 1a 10k

Õppetöö eesti keeles
Lisainfo tel. 41 575

Vana-Võidu Kõrgem Põllumajanduskool
võtab vastu
UUSI ÕPILASI
JÄRGMISTELE ERIALADELE
PÕHIKOOLI BAASIL

Aianduse ja ettevõtlus	õppeaeg 3a 10k
Mehhaniseerimine, elektrifitseerimine ja ettevõtlus	õppeaeg 3a 10k
KESKKOOLI BAASIL	
Ettevõtlus, müügikorraldus ja logistika	õppeaeg 1a 10k
Info tel. (243) 25 132, (243) 34 532	
Aadress: Viljandimaa, Vana-Võidu	

Õnnilleme!

Aastad kui helmed
elulõngale lükitud reas.
Saagu algav neist
üks ehedam teiste seas!

83

Aino-Vilhelmine Pärn

07.06.1915

80

Hilda Põldpere

25.06.1918

60

Vollu Perve

28.06.1938

Maailmas palju Su tarvis
uut on ja imelist.
Maailmas väga oli tarvis
last Sinu-nimelist!

Laine ja Kaido Metus

tütred **KRISTI ja KIRSTI**

21.05.1998.a.

Küünal on kustund,
ööle uut päeva ei järgne
ja vaikus on raskem kui muld..

MARKO LÕO

31.07.1985 – 23.05.1998

LYDIA KUUSIK

04.04.1910 – 25.05.1998

JUMALATEENISTUSED SIMUNAS JUUNIS 1998:

07.juunil kell 13.00 -	Kolmainupüha
	Külas Hertaniemi koguduse koor
	Misjonär Heikki Hilvo
13.juunil kell 12.00-	Piiblitund (Veikko Määttä)
14.juunil kell 12.00-	2.pühapäev pärast Nelipühi
	Veikko Määttä
21.juunil kell 13.00-	3.pühapäev pärast Nelipühi
24.juunil kell 11.00-	SURNUIAPÜHA
kell 13.00-	Kontsert-jumalateenistus
27.juunil kell 12.00-	Piiblitund (Veikko Määttä)
28.juunil kell 12.00-	4.pühapäev pärast Nelipühi

Lillede müük
Simuna kalmistul
kabelis
iga päev kell 9.00 – 19.00
06.juunist surnuaiapühani

TÄNUAVALDUS

Suur tänu dr. Irina Kallastele ja Maimu Kullile meie
pojale asjatundliku ja kiire abi osutamise eest!

Toivo Olvi ja Liina Saar

LÕPUAKTUSED

Simuna Põhikool	12.06. kell 16.00
Rakvere Gümnaasium	13.06. kell 13.00
Rakke Gümnaasium	19.06. kell 19.00
Väike-Maarja Gümnaasium	20.06. kell 16.00

Looduskaunis Neeruti puhkebaasis toimuvad 10-päevased
temaatilised laagrid nimetusega

PARIISI LASTELAAGER '98

Laagrivahetused:

1. 12.juuni-21.juuli	ALGKLASSIDE LAAGER
2. 26.juuni-05.juuli	KUNSTI-JA LOODUSSÕBRAD
3. 10.juuli-19.juuli	SPORDILAAGER
4. 24.juuli-02.august	INGLISE JA SAKSA KEEL
5. 07.august-16.august	ARVUTI JA INGLISE KEEL

Normaalhind 1300 EEK. Eelmüügist (kuni üks kuu enne vahetuse algust) 1100 EEK. Hind sisaldab majutust 2-5 kohalistes tubades (sөө vesi, dušš, WC), tootlustust (4x päevas), koolitust või treeninguid vastavalt vahetuse temaatikale, jalgrattamatka Neeruti muuseumi ja maastikukaitsealale, sportimisvõimalust (bassein, lauatennis, koroona, sulg-, võrk-, korv-, jalgpall jm.), võistlusi, viktoriine, konkursse ja palju muud huvitavat.

Info: 8 250 39655, 8 252 39655, 57288 ö.

O.K.Neeruti AS puhkebaas, Saksi vald, Pariisi küla